

דבר תורה לפרשת פנחס מפרוש רבנו עובדיה ספורנו

עורך: יצחק גבאי

יהושע - איש אשר רוח בו

'מי יהיה ממשיכו של משה?' בוודאי שאלו כולם. סביר להניח שהיו כמה מועמדים. מהם חכמים, מהם זקנים, מהם צדיקים, והנה באה בחירתו של ה' ביהושע – תלמידו הנאמן של משה. בפסוק המתאר את בחירת ה' ביהושע זוכה יהושע לתאור מיוחד וכך כתוב (כ"ז, י"ח): "ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון **איש אשר רוח בו** וסמכת את ידך עליו". מה פרושו של תואר זה 'איש אשר רוח בו' לו זוכה יהושע? לפני שנראה את פרוש הספורנו נציץ לפרושים אחרים: התרגום מתרגם: 'איש שרוח נבואה שורה עליו'. רש"י מפרש (עפ"י מדרש ספרי): "שיוכל להלוך כנגד רוחו של כל אחד ואחד". וספורנו מפרש: "**איש אשר רוח בו - מוכן לקבל אור פני מלך חיים, כעניין 'ובלב כל חכם לב נתתי חכמה' (שמות ל"א, ו')**". הפסוק שהביא הספורנו 'ובלב כל חכם לב נתתי חכמה' מעלה שאלה חדשה: מה הכוונה שה' נותן חכמה למי שכבר יש בליבו חכמה? אין הקב"ה נותן חכמה למי שחכם כבר, הרי הוא כבר חכם! אלא ה' נותן חכמה למי שמוכן בליבו לקבל את החכמה ולכן לא נאמר בפסוק 'ולכל חכם נתתי חכמה' אלא: '**ובלב כל חכם לב**', והדגש כאן הוא על הלב, על יצירת מוכנות בלב שמביאה את הקב"ה לתת ולמלא את הלב שמוכן להכיל את החכמה. נחזור לפרוש ונראה שהמילה הראשונה של הפרוש היא 'מוכן' כלומר יש בו ביהושע מוכנות לקבל את אור פני מלך חיים, ובלשון אחרת יש בו כלי ורצון לקבל את דבר ה', וזאת המשמעות של התואר איש אשר רוח בו. הרוח מסמלת מוכנות נפשית לקבל, וממילא אם יש מוכנות לקבל יש בו ביהושע הכל! הוא יכול להיות מנהיג אמיתי שיכול להכיל גם את הנבואה - דבר ה' (התרגום) וגם את רוחו של כל אחד ואחד מהעם (רש"י) ועוד תכונות ויכולות נוספות הנצרכות להנהגת העם. ומכאן נלמד מסר נפלא, עיקר עבודתנו היא בהכנת הלב, הכלי, הרוח לקבל את דבר ה', את החכמה ובעצם כל דבר רוחני שנרצה ונחפוץ להשיגו.